

Prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: D. Stănilă
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: I. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi

Dosarul nr. 2ra-1523/16

ÎNCHEIERE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pralea Grigore împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, cu privire la repararea de către stat a prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 martie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți din 15 octombrie 2015,

c o n s t a t ă

La 23 februarie 2015, Pralea Grigore a înaintat cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM cu privire la repararea din contul statului a prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii, reclamantul a invocat că, prin ordonanța din 28.06.2013, Procurorul interimar al Procuraturii Anticorupție - Ruslan Popov, a dispus în mod neîntemeiat, anularea ordonanței din 15.05.2013 a Procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție - Marcel Dumbravan, privind refuzul în pornirea urmăririi penale, fiind dispusă începerea urmăririi penale conform elementelor constitutive a componenței de infracțiune prevăzute de lit. a) alin. (3) art. 326 Cod Penal, adică pe faptul traficului de influență cu primirea sumelor de bani în proporții deosebit de mari.

Ulterior, în temeiul unor ordonanțe emise de procuror la data de 01.07.2013, s-a dispus efectuarea ilegală a unui șir de măsuri speciale de investigație sub formă de control, înregistrare de imagini, înregistrare a comunicărilor, efectuarea perchezițiilor asupra sa, el, la rândul său, activând în calitate de avocat.

Mai mult de atât, la data de 01.07.2013, de către procurorul Adriana Bețișor, în lipsa cărorva probe și dovezi, s-a dispus înaintarea învinuirii, care în mod ilicit, i-a fost înaintată la data de 22.07.2013.

Într-un final, la data de 08.08.2013, procesul în cauza penală de învinuire a dânsului, a fost clasat din lipsa elementelor infracțiunii. Consideră reclamantul că, în urma acțiunilor ilicite de înscenare a presupusei crime, a fost supus urmării penale nelegitim, fiind supus în mod nelegitim la măsuri speciale de investigație sub formă de control, înregistrare de imagini, înregistrare a comunicărilor, efectuarea perchezițiilor. Toate aceste împrejurări i-au produs suferințe de ordin moral, precum și diferite cheltuieli financiare, suportate de el în legătură cu apărarea dreptului la libertatea sa, la onoare și demnitate umană, precum și de avocat.

A solicitat reclamantul Pralea Grigore, de a încasa din contul bugetului statului, prin intermediul Ministerului Justiției RM, suma de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, pricinuit prin acțiunile ilicite, la fel și toate cheltuielile suportate pe caz.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Bălți din 07 aprilie 2015, a fost admis demersul Ministerului Justiției privind atragerea în proces a Procuraturii Generale în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 15 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Pralea Grigore prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 martie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți din 15 octombrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia respectivă, la data de 12 mai 2016, Procuratura Generală a RM a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel din 10 martie 2016, în ceea ce privește cuantumul prejudiciului acordat, pronunțarea unei noi hotărâri privind reducerea cuantumului prejudiciului acordat.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, menționând că toate acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în conformitate cu prevederile legale, totodată nefiind dovedită vinovăția organului de urmărire penală sau a procuraturii printr-o sentință judecătorească.

La data de 31 mai 2016, și Ministerul Justiției al RM a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, cu titlu principal – casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii civile, cu titlu secundar – casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe în sensul diminuării sumei dispuse spre încasare.

În motivarea recursului, reiterând motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a menționat faptul

că prevederile Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1988 nu sunt aplicabile acțiunii înaintate.

La 22 iunie 2016, Procuratura Generală a RM a prezentat referință pe marginea recursului declarat de Ministerul Justiție, solicitând admiterea acestuia

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de recurenți la data de 04 aprilie 2016 (f.d. 211, 212), recursurile se consideră declarate în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronate normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță